

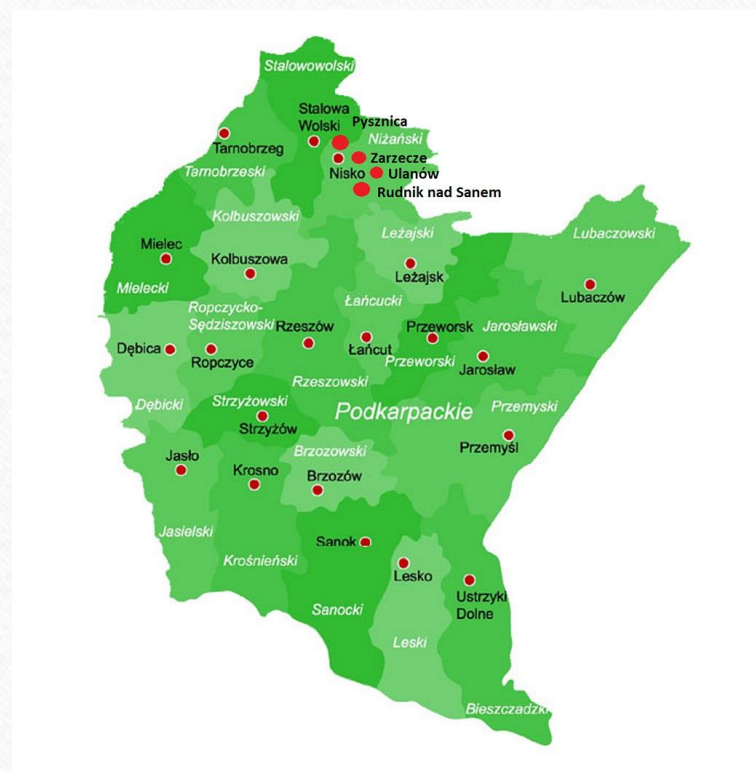
Historia Żydów
w powiecie
stalowowolskim
i niżańskim

Podkarpacie

- Pierwsze informacje o Żydach zamieszkujących Polskę, pojawiły się w XI wieku.
- To właśnie na terenach aktualnego podkarpacia Izraelici zaczęli się osiedlać i prowadzić życie społeczno-religijne.

Podkarpacie

Powiat stalowowolski

- Utworzony został w 1999 roku. Obejmuje górną część obecnego Podkarpacia. Siedzibą powiatu jest Stalowa Wola.

Stalowa Wola

- Miasto zostało założone w 1938 roku. Znajdowało się pomiędzy miasteczkami Nisko i Rozwadow.
- W 1973 do miasta przyłączono Rozwadow.
- Znane jest przede wszystkim ze swojej działalności hutniczej.

Stalowa Wola Rozwadów

- Nazwa pochodzi od nazwiska założyciela, Gabriela Rozwadowskiego. Ma swój odpowiednik w języku jidysz (רֶאָזװאָדאָו). Na terenach powiatu i okolic jest znane jako „żydowska dzielnica Stalowej Woli”, pomimo, że na jej terenie już nie mieszkają Izraelici.

Żydowski Rozwadow

- Przykahalek, kahał
- Posiadłości
- Synagoga
- Cmentarz
- Szkoła
- Stowarzyszenia charytatywne

Synagoga

- Powstała w 1910 roku.
Podczas II wojny światowej
została zdewastowana.
Aktualnie nie jest używana.

Cmentarz

- Nieczynny kirkut, który mieścił przy torach kolejowych. Został zniszczony przez Niemców. Otwarcie datowano na XIX wiek.

1939 rok, wypędzeni Żydzi z Rozwadowa oczekują na przeprawę za San przy starym moście

1939 rok, wypędzeni Żydzi z Rozwadowa przy zniszczonym moście na Sanie w Brandwicy

Na pocztówce wydarzenie z 26 lipca 1904 roku - południowa część rozwadowskiego Rynku w czasie pożaru

Lata 1925-1939, targ na
rozwadowskim Rynku

6 kwietnia 1948 roku
zniszczona synagoga w
Rozwadowie

Pysznica

- Wieś w powiecie stalowowolskim.
- Założona w XVI wieku.
Nie była głównym
ośrodkiem żydowskim.
Sąsiaduje ze Stalową Wolą.

Żydowska Pysznica

- Cmentarz

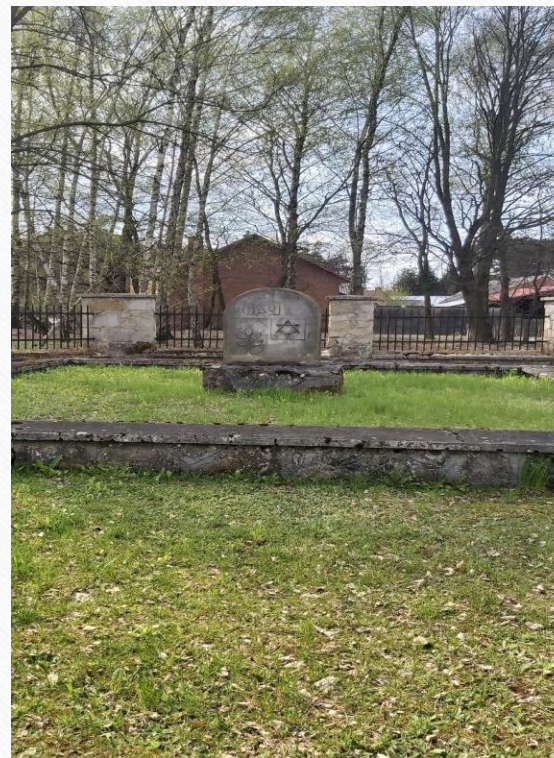
Cmentarz

Macewy

Macewy

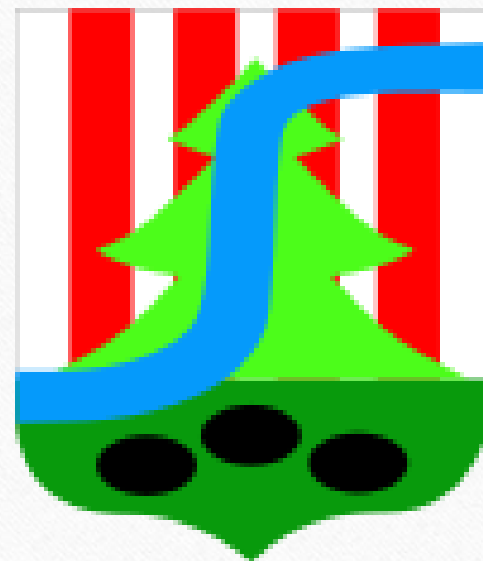
Powiat nizański

- Utworzony w 1999 roku. Siedzibą powiatu jest miasto Nisko. Znajduje się tuż obok powiatu stalowowolskiego.

Nisko

- Położone nad Sanem.
Powstało jeszcze przed
1439 rokiem. Zamieszkuje
je niecałe 16 tysięcy osób.

Żydowskie Nisko

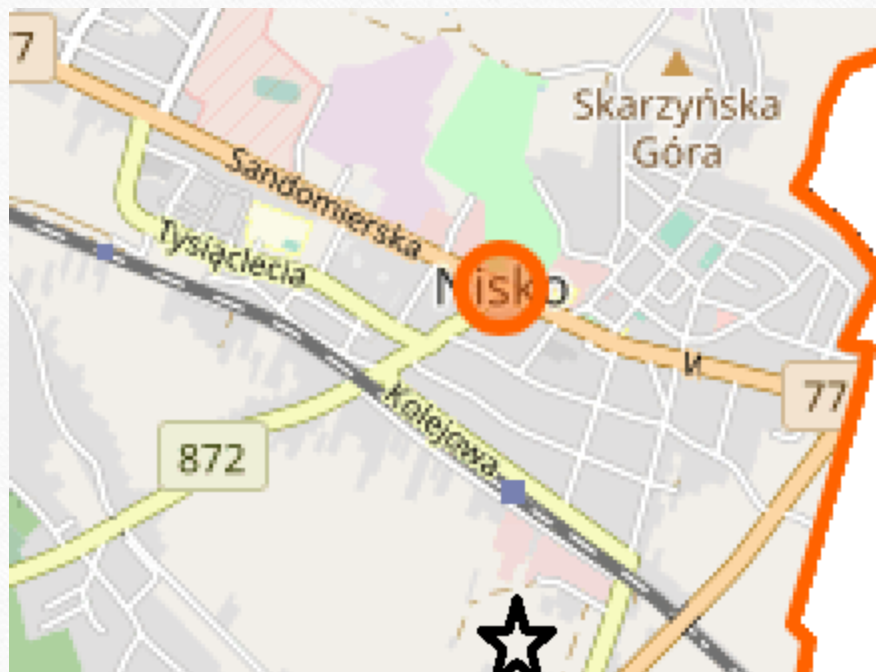
- Cmentarz
- Synagoga
- Stowarzyszenia

Synagoga

- Zbudowana pod koniec XIX wieku.
- Była to synagoga murowana.
Aktualnie znajduje się tam pizzeria „Iguana”.

Cmentarz

- Powstał w drugiej połowie XIX wieku. Obecnie jest zaniedbany i nieczynny. Brak na nim jakichkolwiek macew.

Ulanów

- Podobnie jak Nisko, leży nad Sanem.
- Założone w 1616 roku.
Zamieszkuje je niecałe 1500 osób.

Żydowski Ulanów

- Kahał
- Synagoga
- Cmentarz
- Mykwa
- Cheder

Cmentarz

- Założony w 1700 roku.
Powierzchnia 1 ha.
Posiada około 150
macew. Aktualnie jest
zabytkiem.

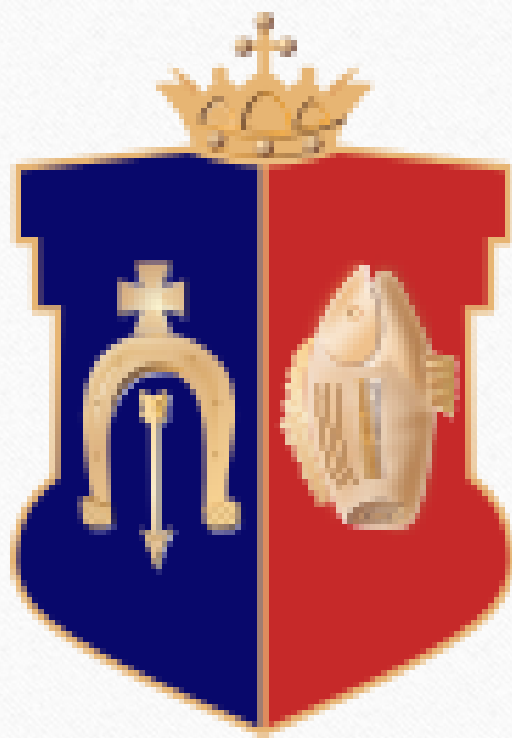
Cmentarz

Cmentarz

Rudnik nad Sanem

- Jak sama nazwa mówi, miasto leży nad Sanem.
- Otrzymał prawa miejskie w 1552 roku. Zamieszkuje tam około 7000 osób.

Żydowski Rudnik

- Cmentarz
- Synagoga
- Kahał
- Mykwa
- Cheder

HISTORIA ŻYDÓW
WARSZAWA

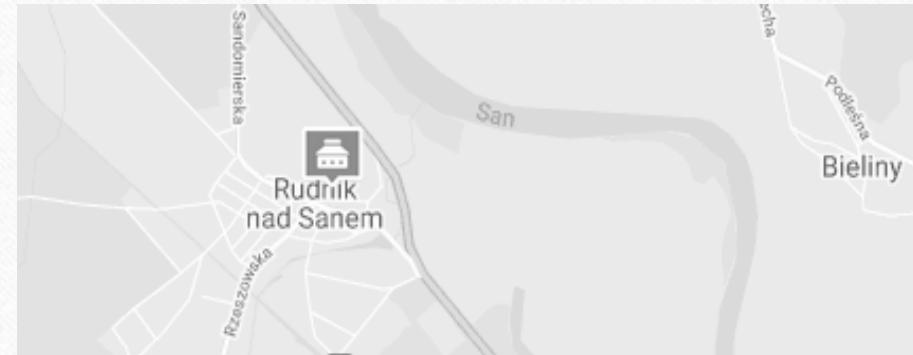
Cmentarz

- Założony na przełomie XVIII i XIX wieku. Został zniszczony podczas II wojny światowej. Aktualnie nie ma po nim śladu.

Synagoga

- Synagoga przy ulicy Wałowej (na tyłach rynku) została zniszczona w trakcie II wojny światowej.

Zarzecze

- Wieś na Podkarpaciu. Mieszka w niej około 3000 osób. Nazwa pochodzi od „miejsca za rzeką”.

Żydowskie Zarzeczce

- Obóz *Durchgangslager bei Nisko*
- Udział w gminie żydowskiej Ulanowa

„Operacja Nisko”

- Utworzenie „państwa żydowskiego” na terenie Zarzecza koło Niska.

Miejsce obozu

Dziękuję za uwagę

Natalia Hellich

Bibliografia

- Zdjęcia własne
- Informacje pozyskane od mieszkańców
- Zdjęcia google
- <https://echodnia.eu/podkarpackie/stalowa-wola-zydzi-z-rozwadowa-tych-zdjec-jeszcze-nie-widziales/ga/c15-14982095>
- <https://sztetl.org.pl/pl/miejscowosci/r/162-rozwadow-ob-dzielnica-stalowej-woli/99-historia-spoleczności/137954-historia-spoleczności>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Cmentarz_%C5%BCydowski_w_Stalowej_Woli

Bibliografia

- [https://pl.wikipedia.org/wiki/Rozwad%C3%B3w_\(Stalowa_Wola\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Rozwad%C3%B3w_(Stalowa_Wola))
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_stalowowski
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_%C5%BByd%C3%B3w_w_Polsce
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Stalowa_Wola
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojew%C3%B3dztwo_podkarpackie
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Pysznica>
- https://mpn.rzeszow.uw.gov.pl/?resting_place=pysznica-cmentarz-zydow-ofiar-terroru

Bibliografia

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_ni%C5%BCa%C5%84ski
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Nisko>
- <https://sztetl.org.pl/pl/miejscowosci/n/137-nisko/99-historia-spolecznosci/137742-historia-spolecznosci>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Synagoga_w_Nisku
- <https://sztetl.org.pl/pl/miejscowosci/n/137-nisko/112-synagogi-domy-modlitwy-i-inne/87315-synagoga-w-nisku-ul-polskiego-czerwonego-krzyza-2>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Cmentarz_%C5%BCydowski_w_Nisku

Bibliografia

- <http://www.polskaniezwykla.pl/web/place/33072,nisko-zydowskie-panstwo.html>
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Ulan%C3%B3w>
- <https://sztetl.org.pl/pl/miejscowosci/u/240-ulanow/99-historia-spolecznosci/138201-historia-spolecznosci>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Cmentarz_%C5%BCydowski_w_Ulanowie
- <http://cmentarze-zydowskie.pl/ulanow.htm>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Rudnik_nad_Sanem

Bibliografia

- <https://sztetl.org.pl/pl/miejscowosci/r/146-rudnik-nad-sanem/99-historia-spolecznosci/137962-historia-spolecznosci>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Stary_cmentarz_%C5%BCydowski_w_Rudniku_nad_Sanem
- <https://sztetl.org.pl/pl/miejscowosci/r/146-rudnik-nad-sanem/112-synagogi-domy-modlitwy-i-inne/88330-synagoga-w-rudniku-nad-sanem>
- [https://pl.wikipedia.org/wiki/Zarzecz_\(powiat_ni%C5%BCa%C5%84ski\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Zarzecz_(powiat_ni%C5%BCa%C5%84ski))